

Számunk szerzői

BALATONI BALÁZS (balatonibalzs@gmail.com) – doktorandusz, Szegedi Tudományegyetem

BEBESI GYÖRGY (bebesigyorgy@gmail.com) – történész, Pécsi Tudományegyetem

BOTH NOÉMI ZSUZSANNA (bothnoemizsuzsanna@gmail.com) – doktoranda, Babeş–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár

CSÖNGE ATTILA (csonge.attila@mnl.gov.hu) – főlevéltáros, Magyar Nemzeti Levéltár Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltára, Szolnok

DÉVAVÁRI ZOLTÁN (zoltan.devavari@gmail.com) – történész, Veritas Történetkutató Intézet, Budapest; Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

EGRY GÁBOR (egrygabor@freemail.hu) – történész, Politikatörténeti Intézet, Budapest

FARKAS GYÖNGYI (fagyongyos@freemail.hu) – történész, Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár, Budapest

MIROSLAV MICHELA (miroslav.michela@ff.cuni.cz) – történész, Károly Egyetem, Prága; Szlovák Tudományos Akadémia, Pozsony

ALEKSANDAR R. MILETIĆ (armiletic@yahoo.com) – történész, Szerbia Újkortörténeti Intézete, Belgrád

NAGY PÉTER (pety.nagy@freemail.hu) – doktorandusz, Eötvös Loránd Tudományegyetem

JOHN PAUL NEWMAN (johnpaul.newman@mu.ie) – történész, Maynooth Egyetem, Dublin

PETŐ ANDREA (petoa@ceu.hu) – történész, Közép-európai Egyetem, Budapest

POGÁNY ÁGNES (agnes.pogany@uni-corvinus.hu) – gazdaságtörténész, Budapesti Corvinus Egyetem

JAN RYCHLÍK (jan.rychlik@ff.cuni.cz) – történész, Károly Egyetem, Prága

SOLYMOSI JÓZSEF (solymosi.jozsef@mail.militaria.hu) – történész – főlevéltáros, HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum, Hadtörténeti Levéltár, Budapest

VITÁRI ZSOLT (vitarizsolt@hotmail.com) – történész, Pécsi Tudományegyetem

A fordításokat BALATONI BALÁZS, BENCSIK PÉTER, RAKOVSKY ANDRÁS és VUKMAN PÉTER készítette.

Contents

Essays

- ALEKSANDAR R. MILETIĆ
WWI and Housing Rental Market, 1914-1938. Southeast- and East-Central European Processes in a Broader European Context 5
- JOHN PAUL NEWMAN
No Man's Land: The Invalid and Volunteer Questions in Yugoslavia 22
- ZOLTÁN DÉVAVÁRI
Storm. The History of the Hungarian Party in Vojvodina (1923–1925) 40
- MIROSLAV MICHELA
Two Jubilees of the “Day of Freedom”. On the Official Commemoration of 28th October 1918 in Slovakia from 1918 to 1938 56
- ANDREA PETÓ
Sovietizing Hungarian Criminal Law: Intermediaries and Institutions (1945–1961) 69

Workshop

- PÉTER NAGY
The Issue of West Germany in Hungarian Political Speeches (1961–1973) 82
- GYÖNGYI FARKAS
Contemporary Reactions to the Occupation of Czechoslovakia in 1968 99

Beyond our borders

- “...the interpretation of the same historical event between two nationalities is obviously different ...” Interview with Jan Rychlík (Interviewer: Péter Benčík) 115
- Assorted Bibliography of Jan Rychlík's Works 125
- JAN RYCHLÍK
The Zakarpattia Oblast and Czechoslovakia in 1918–1919 133

Reviews

- The Ottoman Culture of Defeat
(*Eyal Ginio: The Ottoman Culture of Defeat. The Balkan Wars and their aftermath. Hurst & Co., London, 2016*)
BALÁZS BALATONI 149
- The Balance of a Banking Collapse
(*Fritz Weber: Vor dem großen Krach. Österreichs Banken in der Zwischenkriegszeit am Beispiel der Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe. Böhlau Verlag, Wien – Köln – Weimar, 2016*)
ÁGNES POGÁNY 154
- Tangible Germanness?
(*John C. Swanson: Tangible Belonging: Negotiating Germanness in Twentieth-Century Hungary. University of Pittsburgh Press, Pittsburgh, 2017*)
ZSOLT VITÁRI 160

Camera Obscura (Tamás Ágnes: <i>Propagandakarikatúrák ellenségképei Szarajevótól Párizsig. Kalligram, Budapest, 2017</i>)	
GÁBOR EGRY	170
Socialist Industrialization and Social Change (Sebők Balázs: <i>Szolnok megye szocialista iparosítása (1950–1970). A Magyar Nemzeti Levéltár Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltára Közleményei 13., Szolnok, 2015</i>)	
ATTILA CSÖNGE	174
Is Every Person a “Personality” as Well? Methodological Questions of Historical Biographies (Személyiség és történelem – a történelmi személyiség. A történelmi életrajz módszertani kérdései. Szerk. Vonyó József. Magyar Történelmi Társulat – Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltára, Pécs – Budapest, 2017)	
NOÉMI ZSUSZANNA BOTH	179
Old Dilemmas, New Answers? The Current State of Hungarian Military Historiography (Kincses Katalin Mária (szerk.): <i>A magyar hadtörténetírás története és aktuális kérdései. HM Hadtörténelmi Intézet és Múzeum, Budapest, 2015</i>)	
JÓZSEF SOLYMOSI	183
Thoughts and Snapshots About an Era, a Regime, an Ideology (Metszetek bolsevizmusról, sztálinizmusról. Szerk. Gyarmati György – Pihurik Judit. Magyar Történelmi Társulat – Kronosz Kiadó – Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltára, Budapest – Pécs, 2018)	
GYÖRGY BEBESI	188
<i>Authors</i>	195

Az Aetas történettudományi folyóirat 2018. évi előfizetői felhívása

Rendkívül fontos folyóiratunk számára előfizetőink támogatása és hűséges kitartása. Ebben az évben a következő tematikus számaink jelennek meg:

Az észak-atlanti térség történelmi távlatból

A nagy világegés után

Habsburg–magyar–oszmán béketárgyalások és békekötések

Görgey Artúr, a magánember

Interjúkat közlünk Peter S. Onuffal (USA), Kemal Beydillivel (Törökország), valamint Gergely Andrással.

Folytatjuk „Elmélet és módszer” rovatunkat.

Eddigi gyakorlatunknak megfelelően a 2018-as évfolyamra is kedvezményt biztosítunk előfizető olvasóinknak, hogy ezzel is jelezzük, nagyra becsüljük bizalmukat és támogatásukat.

Többféle előfizetői módot ajánlunk fel ugyanakkor, hogy alkalmazkodjunk olvasóink igényeihez:

Éves előfizetői ár: **4000 Ft** (tartalmazza a postaköltséget, az év végén elektronikus formában is előfizetőink rendelkezésére bocsátjuk az évi 4 számunkat!)

Éves elektronikus előfizetői ár: **3500 Ft** (pdf file-ban e-mailen a lapszámok megjelenésekor)

Egy számot megrendelőknél: **1000 Ft** + postaköltség

Egy szám könyvesbolti ára: **1100 Ft**

A folyóirat megrendelhető a kiadó e-mail és postai címén.

Korábbi számainkat (postaköltség felszámolásával) a szerkesztőség címén szintén meg lehet rendelni.

Jövedelemadójának 1%-át ebben az évben is felajánlhatja egy olyan egyesületnek, alapítványnak, amelyet arra érdemesnek ítél. Folyóiratunk szerkesztői azzal a kéréssel fordulnak Önnek, hogy ha támogatásra méltónak tartja folyóiratunkat, válassza az AETAS-t.

Adószámunk: 19079581-2-06

Nagyon köszönjük Olvasóinknak eddigi támogatásukat!

Aetas Könyv- és Lapkiadó Egyesület
6701 Szeged, Pf. 1179
<http://www.aetas.hu>
aetas@mail.u-szeged.hu

Bolti ár: 1100,- Ft
Előfizetőknek: 1000,- Ft

Az emberek a legelképzeltlenebb helyeken éltek. 1923-ban, négy évvel a háború vége után a belgrádi Politika napilap egy zágrábi családról tudósított, akiket a hatóságok egy üres börtönzárkában szállásoltak el, ahol eredetileg csupán néhány napot kellett volna tölteniük. Az 1920-as évek folyamán országszerte hozzávetőleg ezerötven vasúti vagonot használtak mint „megfelelő” lakást jugoszláv vasúti munkásoknak. Belgrádban egy valódi „kerekeken forgó negyed” is létezett. Körülbelül 400 férfi, nő és gyermek élt ezen a telepen, nélkülözve az alapvető tisztálkodási létesítményeket, a vízellátást és az elektromosságot. Egy újságíró megemlítette azokat a kellemetlen szagokat, amelyeket a családok rögtönzött otthonai alatt tartott sertések árasztottak. A negyed szegény lakosai leginkább a lakhatási körülményeikről panaszkodtak, mondván, nyáron lehetetlen volt megmaradni a teljesen átforrósodott vagonokban, míg télen a helyzet a fűtési lehetőségek hiányában még rosszabb volt. Az egészségtelen téli körülmények következtében két gyermek is elhunyt abban az évben.

Hasonló „lakhatási” megoldásokat találhatunk 1919 decemberében a kelet-szlovákiai Kassán is. A Csehszlovák Vasutak helyi állomásigazgatóságáról a kassai hatóságoknak küldött jegyzékből érzékelhetjük a családok nagy számát, akiket vasúti vagonokban helyeztek el. 1919 januárjában az igazgatóság kiterjedt rekvirálás megkezdését követelte a helyi hatóságoktól, minthogy Budapestről és Csehszlovákia egyes területeiről további 380 vasúti alkalmazott érkezését várták Kassára. Kiemelték, hogy ezek az emberek etnikai értelemben ’szlovákok’, ami egyáltalán nem volt jelentéktelen szempont a csehszlovák nemzetállam konszolidációjának idején.

Aleksandar R. Miletic tanulmányát számunk 5–21. oldalán olvashatják.
